

DÜSEVNI LISZT

Mejszecsne verszke novine.

Podgovorni reditel: LUTHÁR ÁDÁM v Püconci.

Pom. reditela: Fliszár János i Kováts Stevan
v M. Soboti.

Lasztnik i vödávnik: Prejkmurszka evang. síniorija.

Cejna na leto 20 din., edna numera 2 din.

Rokopíszi sze v Püconce májo posila i.

Naprejpłacsiło gorivzeme vszáki ev. dühovnik i
vucsitel.

Mácske para.

(Gori precsteto v-Szoboeskoga zsenzskoga drústva pri
pobozsnom posztnom vküpprihájanya priliki po goszpej
Hartmanici 1923. márc. 5-toga.)

Jeli, ka szem szí malo csúdnó dugó-
ványe zebrála k-denésnyemi goricstenyej?
Ali tak mészlim, ka nebode skoudilo, csi
sze gdate z sztvári tüdi szpomenémo, vejn
szo one tüdi Bozse sztvorjejnya... Mácsko
vszi za prijétno sztvár mámo i komaj sze
naide hizsa, gde bi brezi nyé bilí, ár kak
hasznovito, da skodlivo mlájno, misi i
podgani preprávla, jo med hízsne sztvaré
racúnamo. Zvöntoga sze pa ona z-szvo-
jim omiljávanyem, mujszanyem nateliko pri-
jétna vcsiní, da sze escse z-tim náj trd-
sega szrdcá cslovekom prijaznívi, csi sze
ogvüsa, ka jo on rad má, gládi i k-szebi
vábi, za stero vsze nyemi ona z-szvojov
csúdnov, ednoglasznov noutov, kak tou
právimo: predé, ali bruní.

Zglednimo sze edno malo v-mácske
prigoda! V-indasnyem vrejmeni je bio
Nubia imenüvani orszóg, stero ga szta-
csarje szo mácsko za szvéto sztvár drzsali,
tou szo vervali od nyé, ka csi stoj pri
hizsi z rodbine vmerjé, nyegova düsa sze,
v-blüzi bodouco mácsko szkrije i csi zná-
bidti nepriátel nad nyé vdári, je mácska
z-velkov mocsjouov obráni prouti protivníki.
I dneszdén sze na oroslána, na mácske
najvrlejsi rod mámo segou zezávati i pri-
glihávatí, csi nász. kak szlabejs. — ti

mocsnejsi protivníki preganyati namejnijo.
Példodenem pregányajo nasz za volo vere,
na stero segou mámo praviti: „Nász ba-
ntúje, ali oroslána scsénca milúje“! Za-
gvúsno, ka ga milúje ár ga mati nedo-
püszti bantüvati i razcsejse ga, sto ga
dranfa.

Zagvúsno jesztejo nejme sztvaré, z-
steri batrivnoga drzsánya bi szí mí lüdje,
kí sze za korouno sztvorjejnya drzsímo,
lehko példo vzéli... Cslovek z-
tejla i z-düse sztojí. Tou szo nam zse
dávnyi predgarje szvedocsili, vu steroj
tüdi ne dvojímo.

Kak tejlo pótrebúje jejsztvino i pít-
vino, odetel i. t. v. stero nam Boug vsze
dá, csi sze mí tüdi z-delom za nyé szkr-
bímo. Dreszélnosztí kmicsen doul imenü-
jemo mí eto naso zemelszko domovino,
gde je dosztakrát z-tov nájvéksov szkrb-
nosztjov i pascslívosztjov mogoucse pri-
szkrbeti, vszágdánésnye potrejbcsine nase.

Na düse osznávlanye je nedela zrav-
nana, od indasnyi prehodníkov, gda vu
cérkvi z-pobozsnimi peszmami. molítvami
i rejcsi Bozse glásenya nebeszkov hránov
naszitsávamo düso szvojo i osznávlamo
dühovne szpodobnosztí szvoje.

I tou je tak prav, ár nam je düso
rávno tak potrejbno osznávlati i hrániti,
kak tejlo, ár csi sze ona zapüszti, pogübi
sze i v grejh szpádne, hüdi szád prinása,
steri je nezsmahni, szrdcá britkoszt i ne-
zadovolnoszt szkazsúje.

Sto je loski szád koustao, pozna nyega kiszili zsmajh; kí je grejh vcsíno, obcsüti nyega bremen na szrdci szvojem i dokecs to lübeznívo szrdcé z-pozdignyenov glavouv z-zadovolnim, blájzsénim obrázom z-bliscsécsmi ocsmí kázse dűse szvoje csisztoucso, tecsasz lehko zagvűsno vadlűjemo, ka je hűdoga csloveka dűsa menyé vrejdna, kak edne mácske para.

Pa je med dűsov i parov veliki rázlocsek, ár je dűsa od Bogá, para pa z-zemelszki sztvorfejny szhájajoucsa bűvoszt.

Edno prígodo scsém pri denésnyoj prílíki naprejdati, stero szem pred nister-nim letom v edni novínaj cstejla i stera sze je zisztinom zgoudila.

Vu ednom málom váراسi je zsivejla edna obsztarana bogata goszpodicsina, mejla je povouli pejnez, szvoj laszen hram i edno mácsko. Z-pejnez interesa je zsi-vejla, zvön steroga szo nyej escse vszáki mejszec placűvali árendáske árendo, stera je zneszla mejszecsno do 2000 koron. Tá suma je pred bojnov zadoszta velka vrejd-noszt bíla, gda je malo stera deklina do-bíla telko herbije. Doszta lűdi nyej je za toga velikoga dohotka volo nevoscseño bilou; nájbole pa vu dűhi vtepeni, dívji, na hűdo pout zablojeni, brezi dela, z-tatíe zsivoucsi razbojnicke.

Prigoudilo sze je, ka je eden táksi razbojnik z-nozsom oborozseni eden vecsér notri sztoupo k-toj goszpodicsini, gda je ona száma bíla i z-mácskov szvojov vecsérjala.

Kak notri sztoupi, ga ta szamna go-szpá precí pita: „Z-kém vam mam szlű-zsiti“? Té szmogornoga obráza tühíneć sze jí je vcsaszi neprijéten vido. — I dobro sze je szoumníla! Ár jo je zse v-tom drűgom megnenyi za grlice popadno, da-vítí jo zácsao, vű je potégno dűgi nouzsic — pejneze je proszo i prejk nvej je sinyek vrezao.

Zsenszka je szkrvavíla — mrla je — te hűdodelnik je pa zácsao robítí, pejneze, ka je naisao, je odneszao, i tak, líki sto dobro i szrecsno odprávi szvoje delo. je potégno. — Uprav je szrecso meo, ár ga je niscse nej vido ní tá, ní nazáj idoucs,

escse i nyegovi cimborási szo nej znali od na-menyávanya i neszternoga dela nyego-voga.

Ali dűnok! — Mácska je vídla! — Jedíno ona! Gda je vídla krv tecsti, je gor ná omár szkocsila i odnout glédala szvoje goszpé i szkrblenkinye sztrahsno oszmrténye i vűporoblenye. Tá sztvár je dobro opázila vmorca, kí sze je nítí szoum-no nej. ka ga ednouk tá mácska ovádi.

Po vecseráj je vszígdar edna vu hrámi sze zdrzsávajoucsa zscnszka mejla segou toj goszpodicsini po mlejko hodítí i tak tiszti vecsér tűdi. Prvle, kak bí po mlejko sla, je v-hizso sla po kantlo — gori od-prvsa dveri, je grozno delo zaglédnola — gori szcvíli — lármo zázsené, bezsí k-zsandárom i notri zglászi.

Precí nameszti, policáji. zsandárje, detektívi, hítíjo na lícsno meszto, iscsejo, szlejdiyo, ali níkse mencse nenáidejo, stera bí je lí szamo ednomalo na szlejd prí-pelala... Ednomi zsandári sze je csűdno zdelo, ka mácska tak kezűvájoucš szedí na omári. Doj jo vzeme, mlejko nyej po-nűdí, gládi jo, stera vcsaszi batrivnejsa i mirovnejsa gratsűje. Zapovedao je vszém zsandárom, ka — koga sté zgrábíjo, eszi pred nyega ga morejo prignati, ár sze on tak szoumní, ka de nyení tá mácska na pomoucs príszkanyi vmorítela.

Vecsér okouli idejo redársztva lűdjé, iscsejo lűdí, kí brezi dela z-pokrádnyenoga blága pejnez májo segou lumpati. V-krát-kom vrejmeni jí blűzi 10 zadrobisajo i doj zadrzűjo. — Vű je szpitávajo. Vszáki tají! — Na lícsno meszto je zsenéjo. I ka sze zgoudilo? Kak je po ednom notri v-hizso goníjo, mácska mirovno na po-szteli vtégnyeno lezsi i odnut osztro gléda i sercáva té nepoznane goszti. Nevedoucs je nájobszlejdnym notri gnáni te právi hűdodelnik, steroga, kak ga je mácska za-glédnola sze presztrahsívsa, deszkurde, gori szkocsi na omár, miszlivsa, ka je tam vu gvűsnom meszti.

Kak je tou te pazlívi zsandár vido, precí je prevído, ka sto je vmorítel? Na nyegovo glásenye szo toga hűdoga del-níka na gaoe szmrt oszoudíli.

Gda szo ga na vmoriscse gnali, je ovado szprevájajoucsemi dühovniki grozno delo, stero nigdár nebi na szvekloscso prislo, csi bi ga mácska nej ovádila. Szpoznao i vadlúvao je neszmeren grejh szvoj govorecsi: „Vidim, ka je mácske para vecs vrejdna od húdoga csloveka düse“!

Zvonouvje domou prihájajo.

Piszao: Fliszár János.

Pozávali szo nász v-bozso hizso szvéto,
Z-donécsimi glászi na molítev vrejlo,
Da cslovecsa szrdcá tam vküper zvézsejo
Naj kak dobri bratje sze med sze'ov lúbijo. —
Od bozsega lica, od szvétoja meszta
Je je doj sztírala bojne szila dívja,
Docsasza szo v-práhi zaman tam lezsali
Potom pa szmrt szejat, szo v-bojno odísli,
Odísli zvonovje!

Troustali szo dotéc obtezsene düse,
Ké szo szprevájale na brütiv mrtvece;
V-szrdce nyih doneli, vere troust blájzseni:
«Bougse, lepse, bode tam prejk, kak pa eti»!
Nyuv glász je bio balzsam ino glász бүдэ́сь: —
„Jezusa szvét' návuk nezáb'te szvét' rejesi“!
Zdaj pa szrdce trgat i protivníke trejt,
Zvön boja bodoucsm, rane tüdi delít,
Szo sli tá zvonovje!

Premárja me sztrahsno szrdca mojga britkoszt,
Düsa je zburkana, velka je nyé zsukoszt:
Sztrszne me tekoucsa krváva povouden,
Stero tocsó národ, nekrív i nedúzsén. —
K-Bougi bi krícsao, kí csüda zná vesiniti:
Odvrnouti vsze tá, nej je mogao, — zmocsti? —
Ali sze tou delo nej prot'vílo nébi,
Ka szo mogli vmárjat, opüsztásavat idti,
Vö z-törma zvonovje?!

Máloga zvoná glász, steri je tü osztao,
Nam túzsno tak doni ino etak gucsi:
»Brate zsaliúvavsi, za csl'eka sze joucsem
Vu velkoj zsalszti i jasz nejmi grátam.
Csi nebudte csüli vecs, mili glász zvoná
Naj vídi szvej't húdi, ka nyemi tou valá'
Naj obcsüti cslovek, ka je vsino bloudno
Záto obnejmimo, zakaj szo sli v-bojno,
V-bojno sli zvonovje?!

Na Golgoto je tü cslovek gnao Jezusa,
Nedúzsno rozpéto szvojega Krisztusa. —
Goszpodna trpljenje pobíje i vtere
Szrdcá csloveka, verne düse mentúje.
I nász tüdi oni pelajo, neszéjo
I szledi zsalsztno, britko, objoucsejo
Gda do sze vsze ocsi pá za nász szkuzile:
Bode pá veszéli, szvétek gorsztanenye
Donili zvonouvje»!

Podlízstek.

Drágocse podpora.

Piszao: Fliszár János

Pojdmo malo nazáj i szpoumenmo sze z-nasi presbíterov, steri szo po gyülesi vszi k-Salamoni slí i tam nadaljávali gyülejs. Telko zse známo, ka szo prejk polnoucsi diridárváli. Te eden sze je od toga drúgoga bole hválo i prestímávao, kak je bairívno pod nousz potocso dühovniki eto, ali ovo, gda je podpora proszo Vszi szo sze zamocsali do csarne zemlé. Vínó, káva, tej, rum, cigári szo nej bíli drági. Od níkec sze je eden fudás tüdi primláto tá, steri je jáko dobro zsétvo meo zdaj. Na dvej leti bi podpora vózisla, ka szo nyemi zdávali. Najvas Márton je vö vzéo edno sztou dinárov banko, zoszlíno i na cselo szí jo je prítezso i tak je plészao — ali bole: szémtá sze premetávao — ednouk szkricsí fudasi: doj szí jo vzemi! — tak je csinio ocsa moj tüdi, csi je do-

bre voule bio — nyegva krv sze neszmi pokvariti vu odvejtki. 100 dinárov, ka je tou zdaj? — polkebla psenice! právi z-zadrgávajoucsm jezikom. Tak jo zsíski jejo tá na poudi. —

Salamon je tüdi zse dávno nej meo tak dobroga dnéva, ali bole noucsi. Sztrszo je nej szamo doszta vína, nego vodé tüdi. Pomali szo sze domou odklátíli. Blekas Gergor je na ceszti v-sánc szpadno i tam ga je naislo gori idoucse szunce, li te sze je zbúdo, gda je kanász kre nyega szvínýe gnao na paso i túlo. Prázno zsebko je naisao, níksi dober cslovek je pod szvojo obrambo vzéo gyüncseszko sumo. Pejnez je nej zsaliúvao, vej gyünci zse rasztéjo v-stali, na szprotolejtje de te mláde prégao, níkak je zselen bio znati, kelko escse mam z-gyüncseszke summe — je pravo. Ali záto ga je szram bilou, ka je nyega, naprejhodécsega presbítera, kanász v-sanci najsao. To bezsécse víno ga je zmoutilo — drúgo je nej poumlo. Najvas Mártona szo vgojno domá na trdom günni najslí i gda szo ga zbúdili, sze je touzso, ka je nej prav. Razmrazo sze je — bodláji je doubó, trí cejle tjedne vszáki drúgi dén sze je od 15 kilm. dalecs

Vis blouden cslovek tí, ka gízdoszt nevcsiní?
 Za stero sze szledi objoucse, zsalosztí.
 Szrdce, dűsa verna: krouto zapelana,
 I od bozse pouti doli zablodjena.
 Csi doj z bozse pouti zabloudi, zavdári
 Dela neszpametno, dűsi, tejli k-kvári,
 Kak povouden dívja, csi prejk gáti vdári
 Poplaví, odneszé, ino vsze zaprávi,
 Zapravi i zvoné!

Szkűszilí szmo zse prav, ka je szvetszka moudroszt,
 Zvön Bouga zmíslena, brez vere znanoszt?
 — Bouga doli djáti, zsnjegvoga trouunusa,
 Hűdomi szlűzsiti, zavrzsti Krisztusa:
 Cérkvi doj zaprejti, zvoné zsnjih vövrzsti,
 Troust ino pokoj ti dűsa gde má náidti?
 Túzsno szrdcé sze ti gde má otavíti,
 Csi te míli zvon nebüdi molíti,
 Necsűjes zvoníti?

Kak nigda te hűdi szin, sze vrné k-ocsi,
 Tak národ vezdásnyi, trpécsi, mantráni,
 Z-zablodjene pouti, po kum'nistva mouti
 Z-szvoje grehsne pouti sze predramí, szpouti
 I kak zorje szunce, razzsene mrák kmice,
 Nazáj sze povrné na bozse pravice
 Národ zablodjeni k-ocsi nebeszkomi,
 V-cérkev ga k-molítvi i k-ocsi szvojemi,
 Zovéjo zvonovje!

Pocsaszom zvonovje domou prihájajo
 Na szvoja mejszta sze nazáj posztávajajo,

Da szvoje dűsno pozványe szpunyávajo,
 Bougi díko i csészt, lűdém mir dávajo.
 V-doszta mejszta szo zse nazáj domou prisli
 Lűdém csákajoucsm veszélje prineszli.
 — Gda ednouk zse nasi tűdi májo pridti? —
 Da vu dűsi nemo nobouzse pobíti,
 Csűli je zvoníti!

Vszáka evangelicsanszka familija
 naj csté i podpéra Dűsevni liszt!

Sinyoríje szpráviscse.

4. Sinyor z-zsalivanyem naznanjajo, ka szo
 sze Junkunc Sándor, nase mláde sinyoríje prvi in-
 spektor, t. l. jan. 22. k-koncoma odszelili z-nase
 krajíne, záto szo z-szvoje inspektorszke csésztí
 doli zahválili. Dalecs odszelécsi inspektor szo
 vsem nasim gmajnam szvojo zahválnoszt pra-
 vili za ono zavűpanye, z-sterim szo nyí ob-
 csesztile. Odhájajoucš szo na sztran sinyoríje
 6000 K. aldűvali k-rokam sinyora. Sinyor szo z-
 té sume 1000 K. na „Sinyorszko stampno fun-
 dáció“ odloucšili.

Sinyoríje obcsinsztvo szvojega prvoga
 inspektora krátko, ali vrejdno delav-
 noszt prestímajocš szvojo veliko zahvalnoszt
 notriszpela vu napísznik, za nyihov ple-
 menitoga szrdcá dár szvojo globoko
 zahválnoszt vjavi i tou nyím v-prek-
 píszi naznani.

doktor k-nyemi pripelao. Lajos dűhovnik ga je
 vszáki dén prisao glédát i troustat. Zse szo vszi
 tak pravli, ka -sze nezmöre. Szam doktor je zse
 nej meo vűpanya k-nyemi, kak je tou Lajos dűhov-
 níki pravo. Na deszėti dén je jáko tezszo bio, tá
 je dao prizvati dűhovnika prvle, kak je on segou
 meo pridti — nebi rad brezi Krisztusove vecsérje
 vöpremíno. Nej je mogao zse szkoron gűcsati, v-
 támni je bio, v-krízš je gucsao, rad bi nika pravo,
 sze je vídilo zdrzsánya nyegovoga — ali nej je
 mogao, szamo je dűhovnika rokou sztiszkávao —
 tak da bi odpűstsejnye steo prosziti za one nez-
 hoblene recsí (csi sze nyím nevídi naj idejo dale.)
 Lajos dűhovnik ga je troustao i familio tűdi: Ne-
 bojte sze, Boug vász zmöre, velka je zmozsnoszt
 nyegova. Gde je nájvéksa potreboucsa, nájblízse
 je Bozsa pomoucš. Szkisnyávec je nigdár nej
 obcsűto bole troustajoucš bozsi rejcsi, kak zdaj.
 Zdaj je je z-isztinom obcsűto, ka csi dűhovnik li
 z-Bíblie nabéra recsí — one velko moucs májo.
 Proszo je dűhovnika, naj pri nyem osztáne, ár
 nyemi je te lezsej. Dűhovnik je tou zselejnye szrdcá

szpuno i nej szamo vudné, nego i na noucs je
 tűdi tam osztáo.

Koula rogácsejo! Doktor sze pela! Kak doj
 szkoul sztoupi, sze hitro v-hizso pascsi, ár bi zse
 rad znao, kak sztojí beteg? Dnesz je 11-ti i
 kríze dén — beteg de sze premenyávao, od toga
 sztojí zdrávje. ali szmrt. Zvizítejriva ga — hica je
 na 42 grádusi — beteg je na nájvisisój sztubi,
 víseidti neszmí, csi nyemi do polnoucsi nede boug-
 se, obrániti ga je nemogoucse, právi dűhovníki
 deacski, csi de sze okouli polnoucsi znojio, tou de
 dobro znamejnye i nájme csi malo zaszpí; csi
 de sze pa hica povéksávala: zorje nezadobi. Vrá-
 sztvo nyemi vedno trbej dávati, z-mokrimi capami
 pokrívati i vecskrát naj goszp. dűhovnik zmeríjo
 kak de sztála hica? Vszáko vöro bi dobro bilou
 gori szpízati, szamo ka tou nícse nede znao
 drűgi doprineszti, kak csi bi oni goszp. dűhovnik,
 meli cajt i steli té trűd doprineszti, — právi na-
 dale doktor.

Doktor je odísao. Betezsník je gori vzéo vecsérjo
 Krisztusovo. Familia i rodbina je celou vu dvoj-
 nosztí, nemöre odzdraviti — sztrahsile szo je

5. Sinyor naprejdájo, ka sze sinyorija more szkrbeti, ka szí novoga inspektora zaberé.

Szpráviscse zredelűje votiranye na sinyorie inspektora, goripozové gmaine, da szvoj votum do konca novembra meszeca t. l. k-sinyori notriposlejo.

6. Sinyor z-zsalosztjov naznánjajo, ka szo Vértés Sándor, gledocs na szvoje betegűanye, dojzaválili z-szvoje zapernika csészti z-szvetszke sztráni i z-kotrigszta solszke nazavűpnosztí.

Szpráviscse z-sajnálivanyem vzeme na znánye szvojega zapernika z-szvetszke sztráni dojzaválanye; kem hitrejsze ozdravlanye nyim zselej, da de ji escse znovics med sinyorije delavci lejko pozdrávlala. Na nyihovo meszto odeberé za zapernika z-szvetszke sztráni Darvas Ferenc, steri szo za zapernike prepiszano priszego pred licem gyűlesa taki dolidjáli.

7. Sinyor pred szpráviscse posztávijo sinyorije preminocsi letni tekáj.

8. Po sinyori naprejdáni 1-vi punktum z-sajnálivanyem dá na znánye sinyoriji, ka szo Zsupanek Sándor, — steri szo od 1917. okt. 22. v Gornyi Szlavecsi szpunyávali szvoje duhovnika pozványe, — 1922. dec. 28. z-té gmaine odíslí. Administrácijo té gmaine szo sinyor na Siftár Károly bodonszkoga duhovnika zavűpali, tamasnyemi vucsiteli, Pojbics Gyuli szo pa szlobodscsino dáli na odprávlanye krszta, szpelávanya i szprévoda, gde duhovnika na toum nezselejo.

Szpráviscse Zsupanek Sándora odhájanje zsalivanyem vzeme na znánye i gori pozové sinyora, da vu vkűprazmenyi gmaine inspektorom vu nisterni cerkveni lisztaj zvűnszki országov vő szpisejo tou szlűzsbo.

9.) Sinyor naznanyajo, ka szo Wertsch Adolf domankisavszki vucsitel odíslí z-Prekmurja; na nyihovo meszto szo Mayer Gizella vucsitelica imenűvani vő.

10.) Sinyor goriprecstėjo z-vszake gmaine notriposzláne sztatizticsne podádtke od 1922. leta.

Pri tom szpráviscse gori pozové Križevszko gmajno, da sze na príseszt-noszt brez gordányá szkrbi, da de sze vcsio verendvuk v Macskovszkoj, Ottovszkoj i Vidonszkoj souli.

V cejloj sinyoriji 1922. leta naroudílo sze je: 529; mrlou ji: 536; zdalou sze je: 180 párov; pri confirmáciji je bilo: 336. V-nase cerkevne solé e hodílo 1671; v-drzsávne solé 1370 nase decé. Gmaine szo notrijemánya mele 1,380.851 K., vódávanya 1,191.809 K; osztánek je 220.081 kor. Pűconszka fara je kűpila 2 zvóná za 196.598 K., Sztrűkovszka fil. obscina 1 zvón za 40.000 K., Petrovskza pri farofi nouvi skegen dála gorizozídati za 58.629 kor.

11.) Správiscse z-zsalosztnim obsűtenyem vzeme na znánye, ka szo sze v SHS drzsávi bodoucse sinyorije v-edno visiso cerkevno organizácijo escse nej mogle zdrűzsiti.

doktora deacske recsi, zakaj je z-dűhovnikom tak gűcsao — tou nika more zadeti i zakaj trbej na hico tak pazíti? — Pomoucsi nega — zouboszt on je vrásztvo! — Zaman doktor, — právi zsená Gűba szou-szedi, kí ga tűdi prisao glédat. Vő je sla i britko sze je joukala ino právila: „Velko szrecso mámo, ka szo nam goszp. dűhovnik — tak prijazníoi, — vszáki dén szo vecs tű; kak domá. Troustajo nász tak lepou, ka z-isztinom verjemo, da ozdrávi, — csi bi nyih nebi bilou, zse bi szploj vcagali. Tak sze vídi, ka szo nej csemerni, ka ji je globoko zbanűtűvao z-nepremislenimi recsmi, stero szem jazs od Grablasa zvejdla. Naj escse ednook gori ozdrávi, vsze de mogao na dobro povrnoufi.

Vecsér ob 7-moj vőri sze hica malo podígne, betezsni k vkrís zácsa gűcsati — ob 8-moj nazáj na 42 gr. kázse toplomer — tou je zse dobro, klumne dűhovnik z-glavov. Ti ovi na vszáko rejcs escse i na mignejnye nyegovo kezűjejo. Ob 9-toj 1/2 gr. nazáj — ob 10-toj 39. Dűhovnika obráz je vedrni grátao, betezsni k-szebi pride i zácsa sze sztarati, potom zaszpí i cselo nyemi rousznato gráta. Zsená, familia joucsejo: totá je! totá de! —

kázse sze zse na nyem szmrten znoj, fertig je! — Dűhovnik je je pokárao, naj mucsijo, naj ga nedranfajo z-szna — okouli pounoucsi sze beteg na dobro obrné i csi nika k coj nepríde, z-Bogá pomocsjouv pomali gori ozdrávi. Ob 1/2 12-tov vőrov sze je prebűdo, 1 1/2 vőro je szpao — okouli sze je zgledno, — poleg nyega je bío dűhovnik i zsená — trnok szí je zdehno. — Dűhovnik nyemi erscé: malo szte szpáli, vcsaszi de vam lezsej. Podpazdje dene toplomer ob 12 vőri je 38. gr. kázao. — Vsze de dobro, szamo potrplejnye. — Betezsni k je pá zászpaio i do strte sze sze je nej prebűdo, cejlo tejo je rosznato. bílou. Zakaj je moker, píta zsená? Beteg ide vő, odgovori dűhovnik. Z-recsjouv betezsni k je vszigdár bougsi gratsűvao, doktor je bole narejtci hodo i za eden tűden szploj zaosztao — ali dűhovnik ga je escse eden csasz vszáki dén pogledno i troustao.

Doktor je lejpi va dvá pára güncév cejno odneszao, — ali nazáj je szpravo zdrávje, — právi ednook Najvas Márton dűhovniki — nyim szem tűdi doszta duzen . . . mogoucse, tűdi zaszlűzsím. — Ka szem ozdravo, nyim doszta mam

12.) Zpráviscse z-globokov boleznosztjov vi-di, ka szo nase jezicsne — solszke tozsbe nej poszlühnyene; nasa církevna autonomija sze zancsáva i klácsi. Nedobímo evang. vucsitelov k-nasoj deci; nezagvüsana je penzia dühovnikom; za steroga zroka volo gmajne nedobíjo eszi dühovnikov. Sinyori sze gori dá, da gori pozovéjo pazko vlade na té tozsbe prek prot. poszlancov.

13.) Sinyor naznanya, ka je v Moravci 1922. okt. 1. na gmajnszkom szpraviscsi oszebnó tál vzeo i na tamasnýega kantorvucsitela plácsó gledoucs je szledécsé szkoncsano: „Morávszkoga vucsitela gmajna, kak cerkevaoga vucsitela prejkvzeme z-tém goridjányem, ka csi bi Tesanovszki i Vucsagomilanszki verníki gda mogli kaj plácsati szvojemi vucsiteli, ali k-goridrsányi szvoje sole, té rávno telko Morávszki verníki v-gmajnszko gaso plácsajo notri. 6 plügov zemlé sze nadale tüdi, kak kántorszka plácsa prejkpüszi Morávszko-mi kántorvucsiteli. 400 kor. pejnezne plácsa pa vkraj szpádne.

14.) Szinyor naznanya, ka sze znouvics pritiszkáva, naj Kardosov „na knjizsevno szlovenscino“ prepiszani katekizmus szpelamo notri vu solé, ár vogrszkoga pravopisza katekizem je nej szlobodno nücati.

Szpravisce protesztéra prouti etaksemi pritiszkávanyi i notritikanyi v-nájno-trejse církevne autonomne pravice. Pri-glászi, ka je rávno brez goridjánya

potrebno, da szí nasa deca z-vréd vere-návukom oszvojíjo vogrszki pravopisz tüdi, ár szo szamo tak mogoucsi nücati peszmene, mrtvecske, molítvene kníge i Biblio.

15.) Sinyor naznanya, ka je prouti Pücon-szkoj gmajni preiszkáva zrendelüvana za volo vu vogrszkom jeziki drzsáni Bozsi szlúzs.

Ár je odlócsenye Bozse szlúzsbe jezika vszáke gmajne z-csiszta znotresnya sztvár, szpráviscse ze bantüvanye náide oblászti obhod, z-sterim naso autonómijo negligíra i protesztérajoucs ga nazáj vrzse.

16.) Szpráviscse goripozové Hodosko gmajno, da sze z-szvojom kantorom na penezno odküplénye dela gledoucs k-vezdásnyim valutariszkim razmeram primerno zgliha i glihingo k-szinyoríji na odobrenye prejk posle. Csi bi szí pa primerne glihinge nej mogli napraviti, té sinyoríja odloucsi odküplénya sumo tak, naj ni eden ne bode prekrátseni.

17.) Darvas Aladár sinyoríje kontrol naznanya od gmajaszki racsunov z-1921. leta. Vszej gmaja racsúni szo vrédi; szamo nisterna, bole formalna hiba sze náide eti—tam, stera sze na prísesztnoszt dá popraviti. Véksa hiba szamo pri racsuni Petrovszke gmajne jeszte.

Szpráviscse, zvün Petroszke, vszej gmajn racsúne odobri; Petrovszke racsúne nazáj posle k-racsunszko-mi sztolci, da na zmenkanya gledoucs prineszé vrejdno odlócsnoszt.

hváliti, ka szo me troustali, i obravnávali — szram me je, ka szem preminoucsj gyülejs tak nepremisleno gücszo. Boug me je zadoszta pokastigao, ár szem vrejden bio. Naj mi odpiszti, ji proszim. — Zvedo szem, ka szo goszp. dühovnik doszta vecs doubili, kak szo od nász proszili — ali mi tüdi moremo nika vö zgláve glédati.

Doktor je dvá pára güncév summo odneszao. Salamon vecs 100 dinárov, fudas 100 dinárov djao v-zsebko . . . dühovniki je zahválo, i naprej obezsao, ka do ednouk tüdi z-gláve mogli glédati. — Hvála escse na tom! Kelko lüdi ni hvále nedá! Dühovniki je záto prav szpádnola, csi glih netrga zsebke.

Komaj je pretekao eden mejszec i zse pá dobí Lajos po posti pejneze i zdaj doszta vecs: 4000 koron. . . No csi de tou tak slo, ga szploj osziplejo z-pejnezi i escse nam na sínýek zraszté, — právíjo presbiterje.

Doubo je edno píszmó z-Ameríke i v-nyem edno banko 1000 dinárov (4000 koron) z-prilozsenim píszmom:

Lübléni Brat Krsztsanszki vu Jezusi Krisztusi!

Naznanyeni nam je tvoj tezski polozsaj, ka szo tvoji fárnici tak veliki szíromácke (mogoucsse szamo vu dühi) da dühovnik more gladiti, ár nyemi drágocsne podpore dati nemorejo. Amerikanszka miszia, stero pobojsne düse brezi rázlocska sztáve, tak szíromácke od toga vszagdenésnyega derára kak toga nájbogatejsega míllionera z-szvojmí áldovmi drzsíjo gori i dománye vere nasim doj brisejo zsaloszti szkuze i podpé-rajó i obarjejo je od vcaganya, naj sze nepogübjó vu zménkanya sztrahsnoj prepaszti: Tebi tou drústvo tüdi posle eto pout 1000 dinárov podpore. Vzemi té máli dár z-düsnov dobrovolnosztjov, kak dobri düs áldov. Mogoucsse sze drúgo leto pá povrnémo k-tebi. Osztánem vu drústva iméni vere nase dományi tvoj brat vu Jezusi Krisztusi.

(Nadaljávanye príde)

18.) Racsunszki sztolec porácsa, da sze vu vszákoi gmajni na vszákó dűso 1—1 kor, vőnavrse na pokrítje sinyorije sztroskov.

Szprávisce porácsanye odobri i gori-pozové gmajne, da na nyé vő navrseno sumo kém prvle notri plácsajo. Racsunszki sztolec sze gori pozové, da sinyorije réden preracsun vküp posztávi. —

(Nadaljávanye pride)

Hodoskoga zvoná poszvetsüvanye.

Hodoska evang. gmajna je szrdcé obhoden, nepozáblenoga szpoumenka vreiden dén prezivejla jul. mejszeca 19-ga. Zselno csákani nouvi zvon je te poszvetseni i prejkďáni szvojemi odicsenomi pezványi. Hvále i naszledüvanya vrejdna je zse ona doub, pouleg stere szo szi tej vrejli gmajnarje zvon szpavili. Gyülejs szo drzsali i z-ednim dűhom szo dokoncsali, ka szi duzse nedo odlásali, kak nájprve szi meszto odrekvireranova zvoná novoga szpráviyo. Na drűgi dén szo zse naprehodécsi od hizse do hizse hodili, proszili i vküppobéráli dobrovolne áldove. Vszáká kotriga je brezi vőnametávanya z-szrdá dála áldov vu vu véksoj meri, kak bi mogoucse po vőnametávanyi nyou doszégnoło. Nej sze je najsao med nyimi ni eden, kí bi sze od darovnitosztí na sztran vlejkao i z-káksim málim zsukavcom szkopüvao, na drűgoga tiszkaó i csakao darüvanye. Vszáki je zarazmo tú dűzsnosztí szvojo, tak da je z-scísztim dűhom konstatejrano, ka je nieden nej zasoztao, nego vise muocsi je prineszao áldov szvoj. Tou je pa li v-táksem meszti mogoucse, gde ocsákov, kí szo vnouga aldüvali na cérkevna szpráviscsa i vere lűbéznosztí dűh láda med verníkmi. Hodoska gmajna je z-granicami na dvoje raztálana, tak da je vecs veszníc i szkoro polojno verníkov odrejzao od míle materé církví, steri pouleg zselejnya niti nemrejo vszigďár, li po teskoj neprilíki sze k-nyej priblizsávati i dőnok szo tej gmajnarje z-ednákov vrejlosztíov szamovolno z-ti domá sze vrsenéc, prinásali szvoje áldove z-ednákov merov, brezi toga, ka bi sze odpovedávali z-tém, ka oni májo szvoj zvon i ka ga dományi (hodosanci) vecskrát nűcajo. Tou je isztinszki evang. dűh i lűbézen, vere! Szamo tiszti zná po vrejdností postüvati vere, církví kincs, steri je od nyé odtrgnyeni. Z-toga lehko prerazmimo, ka je na-

gíbaló nase ocsáke, kí szo na vecs dní i tűjėdnov potüvati v-Surd, v-Nemescsoó, v-Nemes-Dőmőlk roumarivali, zarándokivali i na církevna szpráviscsa teliko radi aldüvali. Nam sze je pa escse nikákim i náimre táksim, kí bi z-dűzsnosztí tam mogli bidti vnouzsalo na dvei, trí vőre hoda potüvati i tál vzėti v-Sztrűkovci drzsánom z-vėkse sztráni evangelicsancov sze dosztájajoucsem szvétki, steri sze je v-200 lejtí ednouk drzsao i Boug zná kelko pokolejnye ga zadobi pá. I v-tom szo nász oszramotíli drűge vere lűdjé, kí szo nemilűvajoucsi trűda i sztroska, sze v-lejpom racsúni tá potrűdili i postenyé vőszkázali. Odpűsztsejnye proszim, ka szem eto gledalo prietoj prilíki eszi pritekno, dűse zburkanye i szrdcá boleznosztí mi je tou diktálivala na spic pera, Ono szamo tisztoja kejp kázse, koga sze dosztája.

Hodoskoga zvoná potrebna suma je tak v-ednom dnėvi vkűprinesena. Zagvűsno je Bougi etaksi z-szrdcá szhájajoucsi áldov prijėten — ali táksi zvnon pri steroga szprávlanyi med verníkmi po mejszeci i escse duzse tecsé cankanye, na sztran vlejka, pernya, ogrizávanye i potvárjanye — li szamo naso verszko vrejloszt posztávi v-spot pred szvetom i szramote vretino prepűszti nasemi dobromi imėni i evang. szv. materé církví. Zsalosztno je ka bogme v-doszta mejszti po etaksoj nedosztójnoj pouiti szpráviyo. Bozso díko, i na zemli mir glaszėcsi zvon szebi verníci.

Hodoska církev je na imėnűvani dén v-ouszvetno, kincsano sztávo posztávlena i jáko osznájzsena. Bozso szlűzsbo szo z-recsmi vőnepovejdanój velíkoj meri podígávale po Fenyves Károly vucsíteli na stíri glásze, harmonicsno vkűpglaszno navcseni lejpi církevni pejszem pobožno szpejvanye. Nouvi zvon szo szrdcá gíbajoucsov predgov, stere bozsícsne recsi szo v-punom racsúni vkűp szprávlene, mále i velke kotrige gmajnarov vszákomi radosztí szkuze pobűdile vu ocsáj, tak da je ni edno okou nej osztalo szűho, stera dűhovna radosztí sze je i v-tűhom jocsi szkázala — visziko postüvani sinyor Kovács Stevan poszvėtíli gori i prejkďáli szvojemi nebeszkomi odicsenomi pozványi. Predgali szo escse z-velkov navdűsenosztíov g. Godina Stevan petrovszki dűhovnik szlovenszki. Po poldnévi je v Skalics ostaríje presztoraj drzsáni na dobroviten cil verszki vecsér, gde szo napredávana verszko pobožsnosztí nadígávajoucsa harmonicsna szpejvanya, deklamácie, monologi, solszke decé gledalicsna szpejvanya pri sterój,

prilíki vküp pridoucsi csísztí dobícsék sze na meszto odrekvirejrani znova szprávlene orgolszke zsveglé cíl obrné. Bogat program. steroga szo mladénci i deklíne z-velkím precízításom i navdúsenyom tak lepou dávali naprej, ka niti ednoga nemremo ober ovoga vöpozídignoti, vszákse naprejdávanye je to nájjakse bílou, za stero szo vszi od poszlúhsávcov obílno zahválno díko, ploszkannye vszívali. Ka je hodoskoga zvoná poszvetsüvanye i zsným vküp prikapseni vecserásnyi verszki vecser z-tak lejím nászhajom pretekao, steroga szpoumenek dugo osztáne vu verníkov szrdcáj. G. Heiner Géza dühovniki i Fenyves Hárolý vucsíteli mámo zahválíti, kí szo sze doszta trüdíli, ka szo vsze tá z-tak vugodním tálom notrí navcsena i navadjena. Hválo szo vrejdni naprejhódecsi i vszi hodoski gmajnarje pri vöszkázanoj verszkój vrejšozti, kí szo z-isztinom poszvedocsi, ka szo práví színouvje i vnúki ocsákov indasnyi szvoji!

Rázlocsní máli glászi.

— Cérkevna püspekíja. Juliusa 2-ga szo prisli vküper v Novom Sádi (Ujvidék), vu evang. církví zavüpníki sínýoríj SHS králevscsine i szklenoli szo na. szvojem szpráviscsi, steromi szta Wagner Gusztáv Adolf sínýor i Weisz Károly inspektor nacselüvala, ka sze sínýoríje zdrüzsíjo v církevno krajíno (püspekíjo). Odebráni szo vszi csesztícske püspekíje i szkóncsano je, ka vszi szklepí toga szpráviscsa szamo té sztopíjo v zsítek, csi je gmajne na meszti nihájo. Püspekíje csesztícskov mandátum de szamo tecsasz trpo, dokecs sze pravdé prinásajoucse zavüpnó szpráviscsé, zsinat, vküppozové. Wagner G. A. krajínszki dühovní predsxedník szo obdrzsali szvoj odprétní govor, v-sterom szo priglászili, ka je cíl nas one szlobodscsine juse nazájszpraviti, stere szmo prejk sztotín vszívali. To hísztoricsne znamenitoszti szpráviscsé, od steroga mo na prísesztínoszt escse vecs píszali, sze je z „Trdí grád je nas Boug zmozsní peszmi po popejvanyi dokóncsalo

— Cerkveo mednárodnoga dob-roga priátelészta drüszta szpráviscsé je demonstréalo kre míra júl. 3.

i v-naszledüvájoucsi dnévi v Novom Sádi pod Ireney sztaroverszkoga püspeka predsxedníksztvom. Nazoucsi szo bíli z-nase drzsáve pod vodsztvom Wagner i Schumacher sínýora evang. dühovniki, pod vodsztvom Klepp sínýora i Vermes inspektorá kalavínszki dühovniki; pod vodsztvom Ireney püspeka sztaroverszki* dühovniki; z-Anglíje dr. Ramsay drüszta tájník i Sir Dickinson Národnoga drüszta mensín zloucsa predsxedník, z-Madžárszkoga: Dr. Raffay püspek i Kaas Albert baron od evang. církví, dr. Ravasz püspek i Boór Elek od kalavínszke církví i Józan Miklós sínýor od unitáriuske církví; z-Rumuníje: Hönigberger i dr. Scharer evang. düh., Dr. Ipin drzsávni tájník, Demetrescu i dr. Imre univerzitetníva profeszora. Júl. 3. szo míra szlúzsbe drzsáne vu sztaroverszkój církví, gde je Ireney püspek, vu kalavínszkej církví, gde je dr. Ravasz i vu evang. církví, gde szta Hönigberger i Fábry predgala. Opoldné szta vu velíkoj dvoráni varaske hízse Sir Dickinson i dr. Ramsay drzsala govore, vözdígnovsiva cerkveo fontosno pozvanye vu cslovecsansztva méra deli. Júl. 4. i 5-ga szo sze poszební országov zavüpníki tanacsüvali od národní i vadlúvánszki ménsín dugovány; priglászajocs vszi, ka lúdsztva zadovolnoszt, drzsávno naprejidejnye i obcsínszki europ-szki mér brez respektácíje míra závezkov i szpunývanya ménsín pravicsní zselejny sze nemore doszégnoti. Pri zaprtki konferencíje szo nazoucsi bodocsi vu nemiskom i englískom jezíki míra hímnuse popejvali, potom szo Ireney püspek molítev pravíli, vu steroj szo blagoszlov proszili na delo míra líge.

— Vu Vjedináni drzsávaj Ameríke 243,590 rázlocsní verszki obcsín jeszte, vu steri 214,883 dühovníkov dela. Protestantszka církev 78,113,481, r. katolícsanszka 18,104,804, zsidovszka 1,600,000, sztaroverszka 456,054 verníkov má.

— Vescsícsíj evangélicsanci szo szi v-Soproni pri Seltenhoferi dáli eden 178 kgr. zmeten zvon zlejáti i tak pár szpraviti k-bodoucsemi ménsemi szvojemi zvonej, steroga szo juliusa 15-toga dáli goríposzvetíti i na sztálno meszto

v-törem djáti, naj zdaj zse szpunyáva nebeszko pozványe szvoje, naj szlúzi Bougi na díko, lüdém pa na dúsno zvelicsanye. Vescsicsarje szo doszta szrecsnejsi bíli, od drúgi veszníc sztancsarov, ár je nyihov te ménsi zvon pri requirejranya hípi domá pozábleni i oni szo bili v-Szobotskoj ev. gmajni ti prvi, ki szo szí meszto odrequirejranoga zvoná nouvoga nazáj szpravili. Poszvetsüvanya dén je szíjavni i nepozábleni bio. Vrejmen je tüdi jáko pripravno bilou, tak da bi sze escse i néba radüvala tomi ouszvetki. Na poszvetsüvanya idoucsega sinyora szo v-Csrmelavci pred Szocsicsa ostaríov v-bejli gvant oblecsene deklíne z-czvetnimi püslami csakale i z-sztrúkovszkov bandov med igranyem i mozsármí sztrejlanyem szprevájali na z-cvejtem i z-zeléním vejom okíncsani prestor zvoníka. Od dalecs krajín z-veszélnosztíov vküp szprávlene vnozsine sze je napunila ceszta v-Vescsico pelajoucsa. Telko lüdi vküp szprávleni, je eta mála vész escse na szvojem presztouri nigdár nej vídla. Pobožnoszt je vu velíkoj meri naprej-pomágalo po Ruzsa Ferenc kántori na stíri glásze navcseno deklin i junákov lejpo, szrdce gibajoucse popejvanye. Po g. Kovács Stevana sinyoura vrejloj odpřtnoj molítvi szo g. Luthár Ádám püconszki dühovnik, szrdce gibajoucso i radoszti szkuzé бүдэцсо predgo drzsali, stera je globoko odhodila poszlhúsávcov szrdcá i z-oucsi radoszti szkuzé zbüdila, tak da je okou nej osztalo szúho. Zatém szo goszp. Sinyor blagoszlovíli té nouvi zvon, steri je zdaj zse med „Trdigrád je nas Bong Zmozsní“ navdüsením igranyem pomali gori vlecseni i na meszto djáni. Povřdjenyi sze je zglászo i notri poklono bláj'-zsením sztancsarom na veliko radoszt, zapřva szam, szledí pa zdaj zse z-párom szvojím. Oh bláj'zeni glász kakso radoszt szí zbüdo vu szrdcáj tebé zsmetno csákajoucsím vrejlim verníkom tvojim, tou doj szpíszati je nemogoucse, tou je szamo víditi i vu szrdci obcsütíti bilou tam na lícsnom meszti mogoucse, gde je z-vsáksega csloveka, düse nebeszka radoszt szíjala. Tak szo vadlüvali vszi, ka je rávno tíszti i táksi glász, kak je toga odpelanoga bio. K-koncovi szo gori precsteta oni íména, ki szo na té cíl dobrovolne áldove prineszli i podpérali vescsícske pobožsne vere dománye pri tom szpráviscsi. Poredna suma je prísła tüdi z-Ameríke. Z-Milhauva Loncsár Ivan bívsi csrmelavszki sztancsar je 2900 dinárov, z-Bethlehema pa No-

vák 1900 poszlaó stera suma je tam od vere nasi dományi szlovenov aldüvana. Blagoszlov Bozsi naj bode nad vszejmi aldüvajoucsímí ino sze trüdecímí! Boug naj verosztüje ober szvéte materé cérkvi nase dovekvekoma!! Po ouszvetki je v-Zsemlicsovoj ostaríji razveszeljávanye bilou!

— **Oszební glaszi.** Skalics Dezső Szebeberski vucsitel, nasega Liszta vrejli sirítel, szo na edno leto k szoldakíji mogli odídti. V-Sarajevi szo zdaj.

— Polgár Sándor vucsagomilanszki vucsitel t. m. 23. vze mejo szloboud od szvoje rodstne obcsine i krajíne, pa sze odszelíjo z-szvojov cejlov famílijov v Ameríko vu South Bethlehemszko evg. faro za kántorvucsítela. Vu Polgár Sándori nasa krajína delavnoga mozsá, nasa cérkev i mladézen dobroga vucsítela, nas Liszt vrejloga sirílela i delapomocsníka zgübí. Vüpamo sze pa ka Polgár Sándor, ki poznajo nase tezkoucse pri vödávanyi etoga Liszta, tam dalecse med nasímí vřlími bratmí i szesztraj ga tüdi vrejlo bodo siríli i nadale tüdi nas delatíváris osztánejo. — Med potüvanyem i na nouvom meszti szítka zmozsen Goszpoud bojdí nyím i cejloj nyíhovoí famílijí obramba i moucs vu vsákóm sztíszkávanyi gotova nájdéna!

— **Mér z-Oříjéntom podpíszani.** Szkoron de zse edno leto, ka szo törki bojno zacsholí v-Máloj Ázsíji Grko prevacs zbüli. Po dúgom pogájanyi je júl 24. szklenyen i podpíszani mér v Lozanni na Svicarszkom. Törki szo nazáj dobíli Konstantínápoly tüdi.

— **Naméri i sztrájki.** Na Nemskom je vérsztvínszka i financsna kríza na vrhí. 1 dolar 4 mil. mark; hleb krüja 90.000 mark. Sajó zse 10, 20, 50, i 100 milíjónszke banke. vecs meszti poroblen vez szívízs, oblecsalo i obützl. — Velíka políticsna sztávka je bíla na Políjszke. Kovínaríji, celóküpnó teksztílnó delavsztvó je sztrájkaló. Vecs meszti szo krvávi bojí bíli. — Sztrájkali szo v-nasoj drzsávi tüdi steinkola bajcarje, aug. 3. pá prínasz ína Madžarskom zseleznicarje. Níeden vlak je nej vozó té dén.

— **Na vodo** szo püsztili szvejta náívékso podmodmorszko ládjo jún. 1-ga v-Anglíji 3.600 ton potézsi vö, csi sze pogrozi. Jezero ton je véksa od vszej přvejsi podmorszki hajovov.

— **Szmřt Ameríkanszkoía přezídenťa.** Harding, ki je bole 2 leti vodo drzsávne poszle, je aug. 2-ga nanáglí mrou. Za Wílsonon je bio odebráni za přezídenťa. Novoga přezídenťa odebrán-e 5924. novembra meszeca bode. Tecsas de Coalidge podpředszédník vodo drzsávne poszle.

— **Zvonouvje nazáj prihajajo.** Bodonszka fara szi je 2 velikiva zvoná v Grázi, Petrouvszka i Krizsevszka fara 1—1 zvon v Soproni zrendelüvala. Ete dní dobíjo eden zvon z Gráza Nemcsavszki verníci. — V-Szrediscse (Kisszerdahely) szta zse tüdi nazáj szpráveniva 2 zvoná, steriva szo jul. 15-toga. Heiner Géza, Kuzma Stevan i Hodosi Lajos dühovniki prejkdáli zredelüvanyi. — Bokrácski verníci szo lejpi dár doubili na zvon z Amerike Rituper Kálmán, Fartély Sándor i Malacsics Ferenc szo na szvoje rodstne obsine zvon 10 800 Din. dárov szpravili vküp i poszlali domou. Naszkori szi zdaj zse Bokracanci tüdi zrendelüjejo zvon.

— **Znamejnye Szrdca.** Zgornye Ausztrije evang. gmajne szo potezsenim verebratom na Ruhrskom vise 15 milio korón darüvale. (V-preminoucsem szo doszta vrejde nemske Márke v-naso krajíno tüdi prihájale, nej edno szlabo naso gmajno krepile. Dnesz dén reformácije církev v-némskom országi zsítka i szmrti boj bojüjejo za szvoj obsztoj. Za telke düsevne i telovne kincse, stere szmo od tisztec vzéli, placšüjmo nyim nika malo nazáj zahválnov radosztjov! Reditelsztvo je na nemsko evang. stampno podporo 100 Din. poszláno).

— **Zsalivanye glászi** V-Püconci jul. 24-ga po krátkom betégi je premíno Kolossa Iván sztarosztí szvoje 72. l., eden vucsenik nasega najvéksega pizátela Kardos Jánosa. Pokojnoga vdovica, jedini szin Viktor, v Budapesti gosztílnicsár, dve cséri, (edna v Ameriki) i velka rodbina zsalüje. — Po dúgom tezsóm betégi jul. 25-ga je premínola v Nemcsavci Kühár Ferenca tüvárisica, roj. Lutarics Kata, sztarosztí szvoje 62. leti. Nemesdfalvi József bívsi profesor, zdaj veletrgovec v-Pozsoni v pokojnoj szvojo dobro, szkrblívo matér zsalüje.

— **Z-parlamenta.** Národna szkupcsina, stera je vküper pozvána apr. 16., je jul. 26. zaklücsila szvoje poletno zaszedánye i do sept. 20. de poscitnice mejla. Znamenitýja dela szo bílá v parlamenti: povisanye porcije: kuluk, ka znamenüje za vszákoga mesztancsara letno 15 dní robotanye pri poprávlanyi cejszt; szprejeti je zákon za vojszko i mornarico; drzsávni csesztnikov i szekulácija prouti tocsi. Na szlednyoj szejí je tüdi szklenola szkupcsina, da vödá Radicsa i nyegove továrise szodíscsi.

— **Rázlocsne neszrecse.** Na Italijanszkom zátoni Szicilija je nej dávnó ognyenik Etna veliko neszrecso napravo. Szilni potoki zsarécse láve szo

sze drle zsnyega. Vesznice okoulik nyega szo zgorele, doszta prebiválcov je tüdi szvoj zsítek zgúbilo. — Veliká eksplozija municie je bíla v Kragujevací Vecs hízs v blizsini szkladiscs bilou porüseni. 3 szkladiscsa szo od eksplozije popolnoma porüsená. Na níkoj je prislo vnogo municije. Skoda je velika. — Ciklon i tocsa na Horvatskom prouti Krapinszkim Toplicam szta veliko skoda napravila. Cejle obsine szo opüsztseno. Vinográdi i kukorcsna polá znicsena. Podrílo sze je tüdi vno-go hízs i drevja. Kápala je debelejsa tocsa, kak orehi. — Veliki ogen je bio v Filadelfiai v Ameriki Veliki zseleznski álomás je popolnoma zgoro. Skoda cenijo nazecs milionov dolarov. — Grozen ogen je bio tüdi v Pittsburgh vársi vu petroleum vcsisztávajoucsi mejsztaj. 20 ogengaszilcov je plazerano pri eksplozijaj. Kvára je poldrúgi milionov dolarov. — Zgorelo je 250.000 piscsancev na farni v Ameriki. — Z-szvetovne bojne znáno meszto v-vzhodnyoj Galiciji Ravo Ruszko je znicsó ogeny. Zgorelo je do tél 100 hízs, 2 církví i zsinagoga. Skoda sze ceni na vecs szto míljiárd polyszki márk — Veliki ogen je bio tüdi v Slavoniji pri Virovitici. Od iszkre mlatilne lokomobile sze je vúzsgao skegeny i za pol vöre je 38 hízs zgorelo z-vesz sznopjom i droubnov zsívínov. — V-Perzsiji je takse grozne zemlé gibanye bilou, ka je v-toj katasztrofi vecs, kak 5000 lídi zgúbilo szvoj zsítek. — Pouleg Maribora szo sze stirje rim. kat. dühovniki vu Drávi vtoupili. — V-Ameriki sze je 1822. leta bujlo 12000 lídi, med nyimi 79 milionárov. — Za volo prevelike vrocšine je na Holandszkom 250 oszeb mrlou. — Velika zseleznska neszrecsa sze prigodíla v Bulgáriji, pri steróje je bilou 103 mrtví, i v Nemcsiji, gde je 60 mrtví i 60 tezsó ranjeni. — V-Ameriki tüdi mérajo od vrocšine. Zse 40 lejt je nej bíla táksa vrocšina tam, kaksa je zdaj.

— **93 lejtíni zsenin.** V-Melchendorfi v-Nemcsiji sze je ozseno neki 93 letní poszesztník. Nyegova szrecsna je 54 letna szlüzšbenica.

— **Trafikantom** je pod kastigov prepovedano odávati trafiko oszebam, stere szo escse mlájše od 18 lejt. Kadílci naj tak ne posílajo otrok i mladíne po tobák, ár ga trafikanti táksim oszebam neszmejo odávati.

— **Ka je pa tou?!** Dosztakrát cstémo vu szlovenszki novínaj, ka szo nász prejkmuice nakeliko tezsíli vougri, kak hüdi sors szmo meli pod nyimi, kak veliko hválo szmo dúzsni násim bra-

tom, kí szo nász od tühoga járma gori oszloubodili. I csi sze i zdaj sztaramo za volo ednoga, drügoga máloga zménkanya volo, nam porácsajo naj sze troustamo z-tém, ka zdaj na szvejtí nindri nega táksega máloga meszta, gde bi zmenkanya, falinge nebi bilou, i csi glih kaj trpímo; vsze tou dönok lezsej prenoszimo, ár szmo k-jezicsnoj rodbini prikapseni, z-bratmi zsvímo vküper, kí szo nász gori oszloubodili i vu veliko Jugoszlávijo prikapsili, gde vszígdar vecs pre-razmejnya i dobrovolnoszti náidemo ino sze naszlányamo, kak pa nindri indri nej! Prigoudilo sze je pred nisternimi dnévi, ka je eden v-Prejkmurji rodjeni szlovenszki vucsitel, steri zvön prejkmurszkoga szlovenszkoga jezika, prfektno gucsi i zná pizsmeni szrbszki i horvatski jezik, sze interesejrao za edno prekmurszko vucsitelszko szlúzsbo, steroga meszto sze nakrádci szprázni i na steroga bi ga prebiválci z-ednim dúhom radi meli. Pri nadzorniksztvi szo ga pa mrzlo prijali gori i z-tém odpovedávali, ka nevej drzsávnoga jezika. V-Jugoszlávii je szrbski i horvatski jezik nej drzsávni!? Pri nadzorsztvi tak drzsíjo, ka je eti v-Prejkmurji drzsávni jezik nej szbrki pa nej horvacski, nego szlovenácki. *Ka bode k-tomi Pasícs miniszter pravo?!*

— **Keliko nasi lúdi sze szmej zoszeli v-Ameriko?** Za bodoucse leto za naso drzsávo dolocsena nova kvota za nase vöszeljence z Zdrúzsene drzsáve szevernoameriske znása 6000. V prísesztinom leti sze tak z-nase drzsáve v Ameriko lehko odszeli 6000 oszeb, z-toga racsúna je dolocseno na Szlovenijo 800.

— **Kelko je protestánov na szvejtí?** Na zemli vzsevküp 1,991 milio lúdsztva zsvívé. Od tej 216 milio protestanov, 293 milio r. katholicsancov, 238 milio mohamedánov, 476 milio budhistov, i 111 milio escse poganov. — Europa má vszevküp 463 milio prebiválcov. Med tejmi je 113 milio protestánov, 118 milio sztárovercov i 206 milio katholicsanov. V Londoni zsvívé 7 pa pol milio lúdi, med tejmi je 94 percentov protestánov. V Berlini jeszte 3,730.000 mesztancsarov, z-tej 85 percentov evangelicsánov. V Stockholmi na Svédskom zsvívé 347.000 mesztancsarov, kí szo z-csiszta evangelicsanci. Prouttomi v Madridi i v Barceloni na Spanyolszkom szami katholicsánje jesztejo. Velika vecsina zsvívé vu szledécsi várasaj: Hamburg 92 percentoy, Glasgov 90 percentov, Liverpol 91 percentov, Leipzig 95 percentov,

Kopenhága 98 percentov, Drezda 91 percentov, Boroszló 27 percentov, Rotterdam 71 percentov, Frankfurt 60 percentov, Hannover 88 percentov, Edinburgh 98 percentov, Nürberg 74 percentov, Rigi 64 percentov, Chemnitz 94 percentov, Magdeburg 92 percentov. Prouttomi Europe nájvéksi kath. vársi szo; Páris 95 percentov, Becs 87 percentov, Brüssel 98 percentov, Nápoly 97 percentov, München 84 percentov, Róma 95 percentov prebiválsztva. Nájvéksi procenti zsidovov v Odesszi zsvívé, 35 percentov. Nájvéksiva sztároverszkiva várasa szta St. Petervar 84 percentov i Moszkva 93 percentov.

— **Szkrivnoszt zadovolnoszti.** Eden sztarovicsen dúhovnik je dalecs héresen bio od szvojega zadovolngo, blájzszenoga zsvilejnya. Bár je doszta i privátne neprijétnoszti meo, ali tou je nej bilou viditi nad nyim. Eden nyegov priátel, kí ga je tüdi csüdüvao, ga je ednouk zvedávao, ka kakse szkrivne düseвне moucsi má, ka nyemi etakso zadovolnoszt dájo. „Moja szkrivnoszt je tou — odgovoro je dúhovnik — ka prav nücam utoje ocsi!“ „Kak mam tou razmiti?“ „Razlozsím ti! Vu kaksí sté polozsáj me vneszé zsítek, — predvszem pozdignem moje ocsi prouti nébi i szí krepko notri zdubém vu szrdcé, ka je moj gláven cíl za nebeszka prebiválszcsa pridti. — Potom okuli poglédnem na zemli i konstaterám, ka bom po szmrti szamo nisterni pednyov presztora potrebúvao. — Potom poglédnem drúge lúdi i vídim ji jezero i milio, steri szo od méne neszrecsnejsi. Tak sze navcsim, gde sze najde nájvékse blájzsensztvo, gde sze dokoncsa vszejnász szteza i kak malo zroka mam mrmrati.

— **Obcszinske babe.** Kak sze csúje za krátki csasz právda nedopüsztí, ka bi pri rodjenjnji, drúgi kak doktor, ali pa na tou vözavcsena baba szmejla bábjenye odprávlati. Zvön toga sze escse csúje, kaj za nisteno leto ni one babe nedo szmele tou csészt szpunyávatí, stere szo zse na tou za szpodobne naznanyene, ár sze tou vrejmen vsterom szo sze v-Szombathelyi 6 tjednov vcsíle, za premalo drzsi na bábjenya popolno odprávlanye, na stere je nemogoucse zavüpati tou veliko podgovornoszt, gde sze dvej oszobi, materé i deteta zsítek vu nevarnoszti vrtí. Csi tej glászi zaisztino resznicsni bodejo, teda v-zsalosztno sztávo náide pridti, naimre te goricski kraj, csi sze pri cájti neposzkrbi da pouleg právde zselejnya má zevcsene babe. Szpoudnyi

mörszki kraj je vu tom táli szrecsnejši, ár odleta doleta sze tam vecs zsenzsek podá toj zevcse-nosztí i tál jemlé na té cil odločenom tečsáji. Csi szí pred ocsi posztávimo ti polozsáj, ka vu gorickoj krajíni komaj jeszte nísterna vőzevcse-na cejszka baba, od steri de sze povrejmeni tüdi zselelo znouva dojdjáti potrejbén egzájmen: je bogme nej prav da sze k-tomi dugoványi tak mlácsno drzšíjo; csi preszámnamo, ka na tou gledoucs sze vu prvoj vrszti z-Prejkmurja vze-mejo gori na vcsenyé na tou prípravne oszobe i k-tomi csi nemajo vrejdnoosztí szploj na drzsáv-nom sztroski. Na prísesztno gledoucs, kak známo szamo tákse bodo vőimenüvane, stere do v-Ljubláni na tou szposzpodobjene. Právda sze za etakse babice zadoszta poobilnom szkrbí, ár zvön odrodjejnja nyim dovoljenoga dohodka escse blüzi 1000 koron mejszecsne plácsé do-bíjo. Prouttomi je nej preveliko ono zselejnye, stero sze prívcsenyej odnyih csáka: kakti zdravo tejlo, píszati i csteti znamoszt i ka 10 mejszecov má od doumi tam bidti. Zátó toplo porácsamo obcsinam, da napridoucsi tečsáj, steri sze gvüšno november prvoga zacsinyao bode, sze ji kak nájvecs zglászi na té tečsáj tém bole, ár szí tam vu obravnávanya cecátje decé obilno vcsen-yé oszvojijo, vu sterom je tim neobhodnim zsenzskom nej szamo ednok potrejbno dober tanács dati.

— Jugoslavija 23 dec. 294 numera 1922. Kak vrácsajo dnesz dén lüdi! Cslovek ki zsvíe od szvoje krvi. Te dni je doubó zlátó medalio W. Tibble delavec, ki je rejso zsitek dvanajszetero lüdém, tak ka je nyegova krv prek vu nyihove zsile püsztse-na bila. — Té delavec z-toga zsvíe v Londoni v ednom spitáli i od nyega dobiva mejszecsno plácsó. Sztar je 38 let mocsen i pun krvi. Na nyegovo meszto sze ponüjajo zse 400 lüdi, steri bi tüdi gotovi bili za dobro plácsó szvojo krv prejkdati drügomi. — Tibble je dao doszejga mao 8 litrov szvoje krvi drügim lüdém med tém je rejso ednoj bogatoj Amerikankinyi, stera nyemi z hvale 100.000 dollárov darüvala. Spítáo vszígdar more znati gde hodi, i csi trbej z telefonom ga zovéjo, on pa v automobil széde ino sze pascsi naj drügim zsitek rejsi. — Pred 100 letami bi kaj taksega, niscse nej steo vervati ka sze dnesz dén godi.

— Z Tabora 24—291 numera. Dácsa na pijance. V Maribori od vszákoga gosztá steroga vecsér po 10 vőri v ostariji ali v kavárni najdejo po-bérajó 1 din dácsé. V Subotici pobérajó dávek, „na razkosje“ (fényüzési adót) sto po 8 vőri v ostarijo ali v kavárno pride. V Verseci je notri-vpelani „dávek na izostajanje“ steroga vecsér po 10 vőri v ostariji nájdejo. Prva taksa dávka je bila notrivpelana v Vinkovci gde sze zové ta dácsa: „dávek na pijančevanje“. Miszlimo ka v hocsi bi li nájbouge bilou krčsmé, kavarne zaprejtí, ár dén je za delo, nocs pa za pocsi-vanye. Kak more on delati, steri cejlo noucs pijancsiva?

— Doszta zlátá v Ameriki. Z jedinane drzsáve májo dnesz polovico zlátá vszega szvejta. Ali da na nyem blagoszlova nega i té zlát je na velki kvár Ameriki. — Dollár je prevecs dober, vizziko sztoji, drzsáve, stere szlabo valuto májo ki blága naroucsati nemrejo. — Magazini szo puni blága v kraj sze ne pela, fabrike sztojijo (lüdjé), delavci szo pa brezi szlüzsa i krüha.

— Nájden kincs. Eden pasztér pri Vlasenici v Boszniji je najsao v zemli zakopani píszker, v sterom je bilo: 1159 falátov szrebrni pejnez. Kak szoudijo, píszker je bio 15 ali v 16-tom sztoletji zakopani. Oblászt je pasztéri nájem dála, ali píszker z pejnezi szo nyemi vzéli i v sare-jevski muzeum poszlali.

Vzemi, cstí i daj dale „Dü-sevni liszt“!

Posta.

— Szmo tis Stevan theologus Bethlehem. Vase píszmo i naprejplacsilo (3 doláre) od Osvatics Jánosa i i Rituper Fánike szmo vzéli. Poszlali szmo nyima 1—8 numere. Novák József Bethle-hem. Vase píszmo i glásze za Liszt szmo z-radosztjov vzéli. Neznáno, ka je to, ka nas Liszt nevdáblate bole rédnó. Ni szmo 1—4 numer 80—80 ekszemplárov na adresz A. Kardos-a poszlali. Od 5. numere szmo Liszt na adresz Dr. E. Stigler-a posilamo. Reditelsztvi „Nas Dom“ v M. Soboti. Poszlali mao Vam one numere, stere szmo escse meli. Tüdi Vam poslemo na-dale nas Liszt v-zameno.